

Islámské bankovníctví

دليل المبتدئين للخدمات المصرفية الإسلامية

Obsah prezentace

01

Islám jako víra

Nutný background

02

Islámské právo

Ano, mají spešl zákony

03

Principy IS

Co se jim nelíbí. Ve zkratce: Všechno.

04

Bankovní produkty

Islam flavoured bankovní postupy

05

Kritika

Myšlenka zajímavá, ale co realita

06

Missing Chapter

Error 404: Insight Not Found

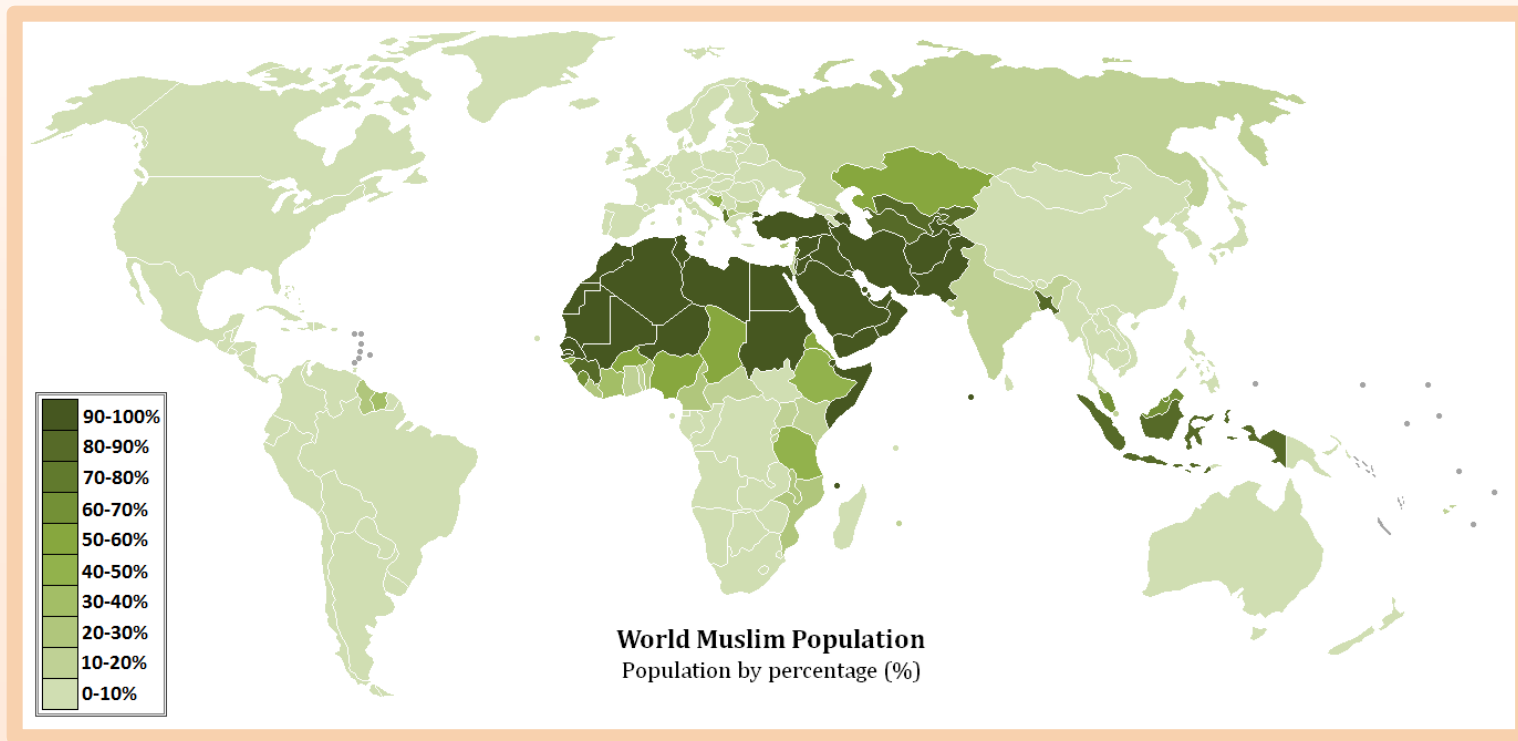

01

Islám jako víra

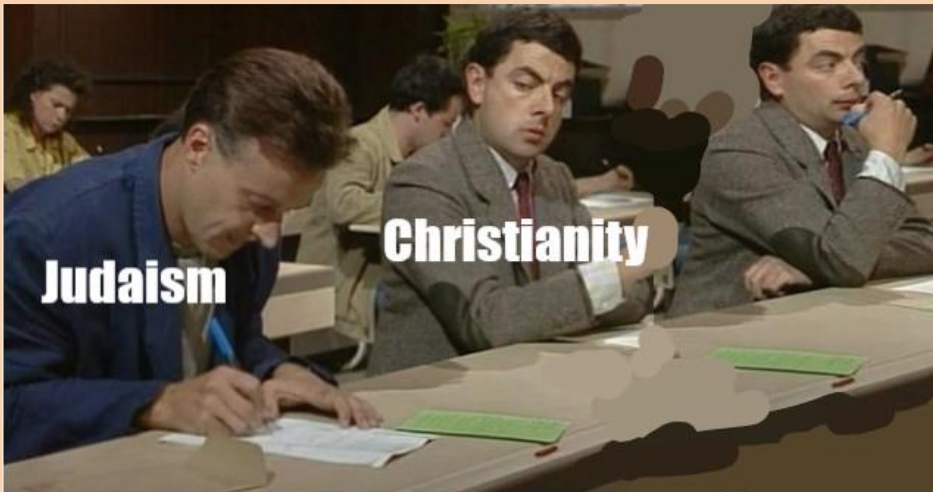

Vyznavači Islámské víry

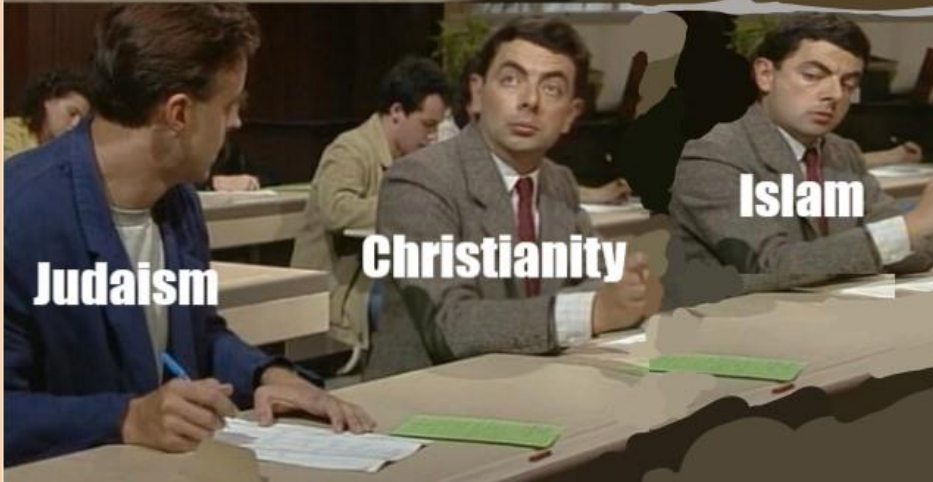
Hlavní Featury Islámu

- ◆ Svatá kniha: **Korán**
- ◆ Počet věřících: 2.04 mld (2024)
- ◆ جياشاد **Mohammed** (obchodník)
- ◆ Smlouva mezi bohem a člověkem
- ◆ 5 pilířů víry

Judaism

Christianity

Judaism

Christianity

Islam

Pět Pilířů Islámu

Šaháda

Vyznání víry

Salát

5 povinných
modliteb

Zakát

Almužna (1x ročně)

Saum

Půst v měsíci
Ramadán

Hadžd

Pouť do mekky

5 PILLARS OF ISLAM

SHAHADA

SALAT

ZAKAT

SAWM

HAJJ

02

Islámské právo

„Bůh povolil obchod a
zakázal ribu [lichvu].“

—Korán, Al-Albarah 275

الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي
يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ ۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا إِنَّمَا
الْبَيْعُ مِثْلُ الرِّبَا ۗ وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا ۚ
فَمَنْ جَاءَهُ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَانْتَهَىٰ فَلَهُ مَا سَلَفَ
وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ ۗ وَمَنْ عَادَ فَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ
ۗ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ۚ ٢٧٥

—Korán, Al-Albarah 275

Přehled pojmů

Šaría: Soubor norem seslaným bohem, založené na Koránu

Haraam (alcohol, vepřové, porno, drogy)

Riba: Lichva

Maisir: Gambling

Gharar: Hazard, riziko, náhoda

Top 10 zemí - hledající sex-related stránky- **šest z nich jsou Muslimské,** s Pákistánem jako Top 1.

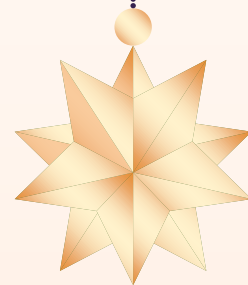
[Link](#) k statistikám, Zdroj:

Pornhub

03

Islámské bankovníctví

Definice Islámského bankovníctví

bankovní nebo finanční činnost, která je
v souladu se šaríou

Motto

“Žádná inflace, žádná
nezaměstnanost a žádná chudoba**”

Struktura Islámských bank

Obchodní
ředitel (COO)

Generální
ředitel (CEO)

Duchovní
ředitel (CRO)

Každá banka má svůj výbor

Každý obchod potřebuje

schválení

Spekulativní finance zakázány

300 bank (51 Muslimských

zemí) 250 fondů, pobočky

Deutsche Bank, britské HSBC

\$2 trillion worth (2014)

Principy Islámského Bankovníctví

- ◆ Peníze **nejsou potenciální kapitál** (Peníze nemohou vzniknout z peněz, je to pouze prostředek ke směně)
- ◆ Obchod není problém (Mohammed), ale úrok (riba) je
- ◆ Zákaz investice do haraamu
- ◆ **Žádné opce, futures, deriváty** (Ghasir, Maisir)
- ◆ Pouze transakce založené na ekonomickém aktivu
- ◆ Fixní výnosové modely, symetrické sdílení rizika
- ◆ Dále jsou zakázané: margin trading, short selling, day trading

Jak to tedy dělají?

04

Islámské
bankovní
produkty

Typy produktů

Půjčky

Non-PLS

PLS

Nelze půjčovat peníze za účelem zisku
Zbytek produktů se dělí podle toho, zda má banka **podíl na zisku**, ale i **ztrátě**

Produkty bez podílu na ztrátě a zisku se více blíží západnímu bankovníctví
Podíl na zisku a ztrátě považován za nejlepší formu

Qard al-Hasan

- ◆ Benevolentní, **bezúročná půjčka** - jediná povolená forma půjčky peněz
- ◆ Banky by jej měli nabízet těm, kteří je potřebují, neboť se jedná o “půjčku bohu”
- ◆ Nejjednodušší finanční produkt, kde po stanovené době dlužník splatí zapůjčenou částku, může zaplatit něco navíc jako vyjádření vděku, to však nesmí být vyžadované

Non-PLS produkty

◆ Murábaha

- ◆ Náhrada běžného úvěru
- ◆ Banka nakoupí zboží za klienta, který zboží dostane a následně za něj v předem dohodnutém termínu zaplatí smlouvenou cenu
- ◆ Nelze vybírat poplatky za zpoždění platby a podobně, pokud se klient záměrně nevyhýbá placení

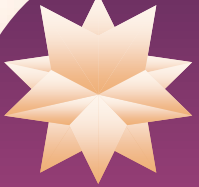
◆ Idžára

- ◆ Velmi podobný operativnímu leasingu, ale nevztahuje se pouze na vozidla
- ◆ Na konci smlouvy může být možnost odkoupení

Non-PLS produkty

◆ Salam

- ◆ Smlouva o budoucím dodání zboží
- ◆ Na rozdíl od forwardů zde musí být smluvená cena zaplacená už při uzavření smlouvy
- ◆ Pokud zboží není dodáno, má banka nárok na vrácení peněz, ale ne víc
- ◆ Kreditní riziko lze zajistit podobně jako v západním bankovníctví (ručení majetkem, garance třetí strany, atd.)

Non-PLS produkty

◆ Istisna

- ◆ Banka funguje jako prostředník, jedna strana platí smlouvenou cenu během časového období, druhá dodá produkt po jeho

- ◆ zhotovení

Moc nezapadá do konceptu, jedná se o formu forwardu, kde se vyměňuje “dluh za dluh”,

- ◆ což je zakázané

Prorok Mohamed si takto údajně objednal zlatý prsten, takže je to halal

◆ Sukuk

- ◆ Halal dluhopisy
- ◆ Klient kupuje hmotné aktivum společnosti, která mu nevyplácí úroky, ale podíl na zisku

Non-PLS produkty

◆ Hawala

- ◆ Aneb noční můra berního úřadu
- ◆ Trust-based nebankovní převod peněz bez záznamů či zákonné kontroly

◆ Všechny Non-PLS produkty navíc mohou být zatíženy **poplatky** za převod, úschovu, zpracování, atd.

- ◆ Poplatky nesmí součástí dané smlouvy, lze však uzavřít druhou smlouvu za zpoplatněný úkon

PLS produkty

Produkty, kde má banka **podíl na zisku** či ztrátě klienta

“Opravdové” islámské bankovníctví, které by mělo vést k představeným ideálům

Ve skutečnosti je mnoho menších institucí vůbec nenabízí, tvoří přibližně 6,4% produktů dle objemu peněz

PLS produkty

◆ Mušáraka

- ◆ Dva či více partnerů se podílí na projektu nebo majetku nejen **finančně**, ale i **řízením**, trvale či s klesajícím podílem
- ◆ Dělbba zisku specifikována ve smlouvě, ztráty se vždy dělí podle podílu majetku
- ◆ **Nejrizikovější produkt** pro investora (banku), přináší také největší zisk
- ◆ Dělí se na **shirkat al-inan** s limitovaným podílem a právy investorů, nebo **mufawadu**, tedy rovnocenné partnerství z hlediska podílu i práv investorů

PLS produkty

◆ Mudáraba

- ◆ Smlouva, kde jedna strana (banka) dodává kapitál a druhá strana (klient) projekt, který vede
- ◆ Zisk se dělí dle smlouvy, ztráta připadá celá na investora, pokud se neprokáže zanedbání či podvod klienta
- ◆ Investor nezasahuje do řízení projektu, ten se řídí pouze dle smlouvy a úsudku klienta
- ◆ Nejčastěji využíván jako forma **fundraisingu**

05

Kritika

Hlavní kritika

- ◆ Nízké povědomí veřejnosti a nedostatečné regulace
- ◆ Slabá spolupráce s tradičními bankami
- ◆ **Nedostatečné bezpečnostní sítě, vyšší náklady a rizika**
- ◆ Neřeší inflaci, opožděné platby ani zajištění měnových kurzů a úrokových sazeb
- ◆ Dominance úzce vybraných odborníků na šariú a ne vždy úplné dodržování šarií
- ◆ **Fatwa obchod**

Díky!

Nějaké otázky?

Spáchali
Anna Benešová
Vojtěch Novotný

CREDITS: This presentation template was created by Slidesgo, including icons by Flaticon, and infographics & images by Freepik.